

Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitukselle

Asia: Oikaisuvaatimus juristin valintaa koskevassa viranhaltijan päätöksessä

Valituksenalainen päätös: Johtavan lakimiehen päätös § 2/2025, 07.10.2025
Asianumero ÖVPH/6138/01.01.01.01/2025

Muutoksenhakija: vt Matti Jaakkola, hyvinvointialueen jäsen

Osoite

VT Matti Jaakkola VH

Puh, Fax, Internet

Puh. 041-4705553

Fax 06-3123 687

Sotilastoripantie/Soldattorpsvägen 3
65610 Mustasaari/Korsholm

matti.m.jaakkola@gmail.com

Vaatimus

Vaadin ensisijaisesti, että Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus kumoaa johtavan lakimiehen päätöksen juristin valinnasta ja jättää viran täyttämättä.

Toissijaisesti vaadin, että johtavan lakimiehen päätös ainakin palautetaan valmisteluun.

Perustelut

Viran täyttämättä jättäminen

Hyvinvointialueella on menossa koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut (Aluehallituksen päätös 25.08.2025 § 142). Tässä yhteydessä henkilöstövähennyksiä tulee väistämättä, ja työpaikkoja on uhattuna myös hyvinvointialueen varsinaisten ydintoimintojen puolella. On täysin sopimatonta, että tällaisena aikana hallintoa paisutetaan rekrytoimalla uusi lakimies. Hyvinvointialueen toiminta ja esimerkiksi johtavan lakimiehen julkiset kommentit vielä viime vuonna ovat viitanneet ennemminkin siihen, että lakimiehille ei ole kovin suurta tarvetta hyvinvointialueella, kun ammattiryhmään kuuluvia on pikemminkin pyritty vähentämään. ”Apulaisen” rekrytointi johtavalle lakimiehelle ei ole tarpeen, koska hän on aikaisemmin viestinyt ennemminkin siitä, ettei organisaatiossa työskennelleille kollegoille olisi tarvetta.

Joka tapauksessa hyvinvointialueen hallinnossa on lakimiestä, hallintopäällikköä, johdon hallintopäällikköä, hallintojohtajaa, sektorijohtajaa, muutosjohtajaa, toimialajohtajaa ym. paperinpyörittäjää aivan tarpeeksi. Uuden viran tehtäviin kuuluva hallintojuridiikka on ollut organisaatiossa aiemmin hallintojohtajan tehtävä, ja tarkoituksenmukaista olisi, että organisaatiossa joko olisi oikeudellista koulutusta ja osaamista omaava hallintojohtaja tai että nykyinen hallintojohtaja sellaista itselleen hankkisi. Hallintojohtaja ja johtava lakimies ovat sen verran hyvin palkattuja viranhaltijoita, että on katsottava heidän pystyvän suoriutua hallintojuridiikan hoitamisesta.

Ansiovertailun puutteellisuus ja asian palauttaminen

On syytä epäillä, että johtava lakimies, joka itsekin valittiin omaan virkaansa melko ohuin ansioin ilman lainkaan julkista hakumenettelyä, on ylittänyt harkintavaltansa, jos hänellä voidaan ylipäättään katsoa olevan toimivaltaa tehdä rekrytointipäätöstä. Vaikka viranomainen voi päättää jossain määrin nimitysperusteiden arviointiperusteista tehtävään nähden, tehtävään rekrytoivan viranomaisen harkintavalta ei ole rajoittamatonta.

Päätösasiakirjasta ei ilmene, miten hakijoiden ansioituneisuutta on tosiasiallisesti vertailtu keskenään tai onko vertailua tehty lainkaan. Minulla ei valitettavasti ole tällä hetkellä asian nimitysmuistiota käytettävissäni (ja tuntien Pohjanmaan hyvinvointialueen tahdin tietopyyntöön vastaamisessa sen saamisessa kestäneen), mutta googletuksen perusteella virkaan valittu olisi valmistunut oikeustieteen maisteriksi vasta viime vuonna. Kun tehtävää on käsitykseni mukaan hakenut selvästi pidemmälläkin työkokemuksella varustettuja henkilöitä, viranomaisen päätyminen esitettyyn henkilöön pitäisi olla erityisen avoimesti ja hyvin perusteltu yleisen jargonin sijaan.

Valinnan perustelujen ylimalkaisuutta ja sitä, että ne on otettu todennäköisesti valmiista

pohjasta, korostaa sekin, että valinnan ehdollisuudessa johtava lakimies vaatii valitulta toisaalta sellaista selvitystä, jonka antamiseen hänellä ei käsitykseni mukaan ole mitään velvollisuutta. Laissa 504/2002 on kyse lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä, jollaista johtava lakimies on vaatimassa valitulta. Ellei johtava lakimies tulkitse esimerkiksi viitaten itseensä tai muihin hallinnossa työskenteleviin, että hyvinvointialueen hallinnossa työskentelisi muita kuin aikuisia, rikosrekisteriotetta ei voi vaatia.

Puutteellinen selvitys väitetystä toimivallasta

Lisäksi päätöksessä on ilmoitettu virheellinen viittaus hallintosääntöön ylipäättään sen osalta, onko johtavalla lakimiehellä edes toimivaltaa rekrytointipäätöksen tekemiseen. Päätöksentekijän toimivallan osalta on viitattu hallintosäännön 7 luvun 56 §:ään, joka käsittelee ehdollisen valintapäätöksen vahvistamista, ei sitä, onko johtavalla lakimiehellä ylipäättään toimivaltaa rekrytoida ketään. Näin puutteellisesti valmisteltu päätös ei ole hyvän hallinnon periaatteiden mukainen.

Mustasaarella 22.10.2025

Matti Jaakkola,
varatuomari
hyvinvointialueen jäsen